

KRONIKA**Izr. prof. dr. Metka Špes, sedemdesetletnica**

Leto 2020 je na Oddelku za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani posebno tudi zato, ker predstavlja jubilej treh oseb, ki v slovenski geografiji zasedajo pomembno mesto. Tej trilogiji pripada tudi dr. Metka Špes, profesorica v pokojju.

Na nekaj straneh celovito in objektivno opisati dosežke in pomen dr. Metke Špes za slovensko geografijo je naloga, ki jo je nemogoče opraviti brezhrebno. Prav tako je nemogoče, da ob poznavanju njenega dela ne zapišemo, da geografijo živi in da ji je vsebina vsaj tako pomembna kot oblika. Pozitiven odnos ter skrb za sodelavce in študente pa vedno in neizprosno postavi na prvo mesto. Priseganje na multidisciplinaren pristop, ki mu je zvesta vse življenje, razume kot le malokdo, saj nam z zgledi vedno znova potrjuje, da je skrb za soljudi ena temeljnih disciplin tega pristopa.

A vrnimo se v sredino 20. stoletja. Rojena in vzgojena v obdobju povojne industrializacije, je bila njena generacija geografov postavljena pred težak izziv, in sicer kam v paradigmi gradnje nove države ter družbe postaviti skrb za okolje. Zlasti, če si rojen v Celju. Verjetno so značajske lastnosti ter degradacija okolja, ki jo je puščala za seboj industrializacija, zapečatile življenjsko pot dr. Metke Špes, da se je odločila stopiti na pot geografskih izzivov s poudarkom na tedaj pionirski smeri varstvo okolja. Njeno geografsko pot morda lahko strnemo v dve obdobji.

Po diplomu (1974) se je zaposlila na Inštitutu za geografijo Univerze, kjer je delala kot raziskovalka pretežno pri raziskavah s področja varstva okolja. Magistrsko nalogo z naslovom *Pokrajinski učinki onesnaževanja okolja v Celju in njegovi okolici* je zagovarjala leta 1985, doktorsko disertacijo z naslovom *Degradacija okolja kot dejavnik diferenciacije urbane pokrajine (na izbranih slovenskih primerih)* pa leta 1995. Samostojno ali s sodelavci je opravila več raziskav o vzrokih in posledicah onesnaževanja okolja v najbolj degradiranih slovenskih pokrajinah. Leta 1995 je dosegla naziv znanstvene svetnice. Na Inštitutu za geografijo je bila zaposlena do leta 1997 kot vodja raziskovalne skupine za varstvo okolja. Iz tega obdobja lahko izpostavimo preučevanje kakovosti okolja v mestih nasploh kot tudi na posameznih primerih (Ljubljana, Celje). Med letoma 1975 in 1990 je delovala kot predstavnica Jugoslavije v Komisiji za varstvo okolja pri SEV-u, pozneje pa v mednarodni skupini za preučevanje prostorskih problemov in degradacije okolja v Srednji in Vzhodni Evropi. Za delovanje v omenjeni komisiji je leta 1985 dobila priznanje Inštituta za geografijo Češke akademije znanosti. Že v tem obdobju je poleg bistrice okoljevarstvene misli izkazala nagnjenost k pedagoškemu delu, saj je v 80. letih prejšnjega stoletja prevzela aktivno vlogo v gibanju Znanost mladini in v okviru tega gibanja vodila devet mladinskih taborov. V obdobju 1996–1998 je kot predsednica vodila tudi Zvezo geografskih društev Slovenije. Ravno v tem obdobju (1997) nastopi drugo pomembno obdobje geografske poti dr. Metke Špes. Tedaj se je zaposlila na Oddelku za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. Prevzela je nosilstvo predmetov Pokrajinska ekologija in Geografija Latinske Amerike ter bila sonosilka usmeritve Varstvo geografskega okolja.

Dediščino predhodnikov je nadgradila v skladu s sodobnimi izzivi in v duhu enega njenih morda najbolj značilnih stavkov, s katerimi je oborožila študente ob diplomskem izpitu: »Znanje je hitro pokvarljivo blago, zato ga nadgrajujte!« Poslanstvo nosilke regionalnogeografskega predmeta Geografija Latinske Amerike je udejanjila tudi v praksi, saj je za študente geografije organizirala kar pet ekskurzij v Latinsko Ameriko, kar dokazuje predanost pedagoškemu delu. Po bolonjski prenovi študijskega programa je v študijskem letu 2010/2011 dodala še dva nova predmeta, in sicer Ekološka geografija in Humana ekologija. Oba predmeta je dr. Metka Špes razvila inovativno, brez možnosti posnemanja tujih zgledov, kar zlasti velja za Ekološko geografijo. Izpostaviti moramo tudi vsebinsko nadgradnjo Pokrajinske ekologije, kjer ji je uspelo vključiti dve geografsko-ekološko inovativni metodi sistemskega preučevanja degradacije, in sicer: model ranljivosti okolja in socialno-geografski model preučevanja degradiranih območij. Znanstvene prispevke o pokrajinskih in socialnoekoloških vidikih degradacije geografskega okolja je objavila v številnih domačih in tujih strokovnih revijah.

Kot raziskovalka se je vedno zavedala pomembnosti prenosa teorije in prakso, zato je leta 2002 po prihodu na Oddelek za geografijo organizacijsko in strokovno vzpodbudila delovanje Raziskovalnega centra. Raziskovalni center še danes predstavlja jedro raziskovalne dejavnosti na Oddelku za geografijo. S povezovalno vlogo si je dr. Metka Špes kmalu po prihodu na Oddelek za geografijo pridobila zaupanje in med letoma 2002 in 2004 kot predstojnica vodila Oddelek za geografijo, leta 2003 pa je za šest mesecev prevzela tudi vodenje Upravnega odbora Filozofske fakultete. Svoje izkušnje s pedagoškega dela je nadgradila ne le v predavalnici s študenti, pač pa tudi kot predsednica Državne predmetne komisije za splošno maturo iz geografije (2000–2004). Znanje, ki ga je delila med študenti, je predstavljalo izhodišče za 130 diplomskih nalog, 12 magistrskih nalog in pet doktorskih disertacij, katerim je bila mentorica.

Njeno vsestransko delovanje ni ostalo prezrto. Že leta 1997 je prejela Srebrno plaketo Zveze geografskih društev Slovenije, leta 2005 pa Zlato plaketo istega združenja. Za svoje pedagoško, znanstveno in strokovno delo je leta 2004 prejela Veliko priznanje Filozofske fakultete, isto leto je prejela tudi Zahvalo Društva mladih geografov Slovenije. Za delo na področju šolske geografije je leta 2015 prejela priznanje Blaža Kocena, ki ga podeljuje Društvo učiteljev geografije, leto kasneje pa še Priznanje Filozofske fakultete za življenjsko delo.

Predanost geografiji je dr. Metka Špes potrdila tudi v uredniških odborih geografskih publikacij. Bila je urednica *Geographice Slovenice*, članica uredniških odborov revij *Moravian Geographical Report*, *Dela*, *Geografski obzornik*, *Geografski vestnik* ter sourednica zbirke *GeograFF*.

Profesorici Metki Špes pa pripada še ena pomembna vloga. Zaseda mesto prve predavateljice in prve predstojnice na Oddelku za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. Po skoraj polnih osmih desetletjih izključno moške družbe na mestih predavateljev in predstojnikov, je prav ona prebila led in prispevala k enakomernejši zastopanosti spolov med predavatelji. S tem je odprla novo poglavje dejanske enakopravnosti med spoloma na Oddelku za geografijo. Dediščina »prve dame v hiši« je tudi tradicionalna Novoletna čajanka z okrasitvijo Oddelka in opojnim vonjem toplega čaja v hladnem decembru. Še danes je to dogodek, ki pomembno krepi geografski duh in občutek pripadnosti Oddelku.

Sklepní del tega sestavka bi lahko začel s tretjim obdobjem geografske poti dr. Metke Špes, ki bi nastopilo ob njeni formalni upokojitvi leta 2014. A k sreči ni tako. Tudi po upokojitvi je obdržala nosilstvo sprva dveh, danes enega predmeta. Svoje znanje in izkušnje o Geografiji Latinske Amerike še naprej predaja generacijam študentov geografije in to nas, kot tudi študente, zelo veseli.

Profesorica Metka Špes s svojim dolgoletnim delovanjem na področju varstva okolja nedvomno sodi med pionirje slovenske okoljevarstvene geografske misli. A če poskušamo slediti njeni pogosto izraženi misli, da moraš tudi kot raziskovalec ostati najprej človek, prijatelj in kolega, potem njen opis brez težav nadgradimo z vrtilinami edinstvenega občutka za vodenje, pravico in kolegialnost. Prav zato nas veseli, da je še vedno del geografske (z) družbe Oddelka za geografijo, da je pripravljena deliti znanje ter izkušnje na formalnih in neformalnih razpravah ter da še vedno z vsemi svojimi dejanji sporoča, da tudi v znanosti le dobra beseda dobro mesto najde in da bližnjic do odličnosti ni.

Matej Ogrin

Prof. dr. Andrej Černe, sedemdesetletnik

Andrej Černe se rodil julija 1950 v Ljubljani, kjer je tudi obiskoval osnovno šolo. Po končani gimnaziji se je v Ljubljani vpisal na Filozofsko fakulteto, kjer je študiral geografijo in sociologijo. Študij je zaključil leta 1975, za diplomsko delo *Degradacija geografskega okolja v Velenjski kotlini* je prejel študentsko Prešernovo priznanje. Leta 1976 se je zaposlil najprej na Inštitutu za geografijo Univerze v Ljubljani, nato pa še v istem letu na Zavodu SR Slovenije za družbeno planiranje – področje za prostorsko planiranje. Na Oddelku za geografijo Filozofske fakultete se je kot asistent za družbeno geografijo zaposlil leta 1977. Naslov magistra znanosti s področja geografije je dosegel leta 1983. V študijskem letu 1983/84 je bil kot štipendist Britanskega sveta na enoletni specializaciji s področja regionalnega razvoja in planiranja na *The London School of Economics*. Akademsko stopnjo doktorat znanosti je pridobil leta 1990. Iste leta je bil izvoljen v naziv docent za družbeno geografijo. V naziv izredni profesor je bil izvoljen leta 1994, leta 2005 pa v naziv redni profesor za družbeno geografijo.

Na Oddelku za geografijo je bil nosilec predmetov s področja ekonomske geografije, prostorskega in regionalnega planiranja. Pedagoško je bil dejaven tudi na drugih fakultetah Univerze v Ljubljani. Sodeloval je pri Interdisciplinarnem podiplomskem študiju prostorskega in urbanističnega planiranja (IPŠPUP). Regionalno planiranje je predaval na Fakulteti za arhitekturo, Fakulteti za gradbeništvo in geodezijo ter na Biotehniški fakulteti, smer krajinska arhitektura. Kot predavatelj je bil aktiven tudi v tujini. Leta 1998 je predaval o regionalnem razvoju in regionalnem planiranju v Sloveniji na *School of Slavonic and East European Studies* v Londonu. V študijskih letih 2001/2002 in 2002/2003 je bil gostujoči profesor na zagrebškem Oddelku za geografijo, v študijskem letu 2004/2005 pa na Oddelku za geografijo v Tuzli.

Dejaven je bil tudi pri ostalih oblikah pedagoškega dela. Pod njegovim mentorstvom je strokovno zorelo skoraj 200 diplomantov ter se znanstveno razvijalo 19 magistrstov in 5 doktorjev znanosti.

Andrej Černe je na Filozofski fakulteti opravljal številne odgovorne naloge. Na začetku 90. let 20. stoletja je bil dve študijski leti predstojnik Oddelka za geografijo. Več let je bil vodja Katedre za regionalno analizo in planiranje. Leta 2000 je bil imenovan za predstojnika Osrednje humanistične knjižnice Filozofske fakultete (OHK), leta 2003 pa za predsednika Sveta OHK. Senat Filozofske fakultete ga je leta 2007 izvolil za prodekana, funkcijo je opravljal dva mandata. Leta 2011 je bil imenovan za dekana Filozofske fakultete za mandatno obdobje dveh let.

Z geografijo povezane odgovorne naloge je opravljal tudi v drugih organizacijah. Z ministrstvom pristojnim za šolstvo, znanost in šport je sodeloval kot predsednik Sveta za Tehniko III, podpredsednik Sveta za humanistiko in kot nacionalni koordinator za geografijo. Bil je tudi član komisije za tisk in znanstvene sestanke, član kurikularne komisije za osnovno šolo ter član področne kurikularne komisije za geografijo. Leta 1996 ga je Strokovni svet za splošno izobraževanje imenoval za člana komisije za učbenike, med letoma 2000 in 2005 za njenega predsednika. Vlada Republike Slovenije je konec leta

1994 Andreja Černeta imenovala za pomočnika direktorja Urada Republike Slovenije za prostorsko planiranje. Med letoma 1995 in 2011 je bil na Uradu odgovoren za strokovno pripravo politike prostorskega razvoja in prostorskega plana Republike Slovenije.

V delo geografskih in planerskih društev je bil aktivno vključen že od leta 1979 naprej. Med letoma 1993 in 1997 je bil predsednik Zveze geografskih društev Slovenije.

Kljub opravljanju odgovornih funkcij je bil Andrej Černe vseskozi raziskovalno aktiven. V obdobju 1993–1996 je bil nosilec raziskovalnega projekta Nacionalni atlas Slovenije. Rezultati projekta so izšli v knjigi Geografski atlas Slovenije, ki je kasneje doživela dopolnitve v obliki nove izdaje v slovenskem in angleškem jeziku. Z Ministrstvom za okolje in prostor je sodeloval tudi kot vodja ali strokovni sodelavec raziskovalnih aplikativnih nalog ter mednarodnih projektov, ki so se nanašali na metode in postopke v planiranju ter vrednotenje prostorskega razvoja.

V svoji štiridesetletni akademski karieri se je posvečal štirim geografskim področjem. Na začetku svoje kariere je bil del raziskovalne skupine, ki je utirala pot geografskemu preučevanju degradacije okolja. V tem času se je ukvarjal tudi z uporabo kvantitativnih metod in geografskih informacijskih sistemov v geografiji. Tretji sklop njegovih strokovnih in znanstvenih prizadevanj je bil povezan z geografijo prometa ter preučevanjem dostopnosti. S področja geografije prometa je napisal doslej edini visokošolski učbenik v Sloveniji (Geografija prometa: metode in tehnike, 1991). Od druge polovice 90. let 20. stoletja so bila v ospredju njegovega strokovnega zanimanja vprašanja regionalnega razvoja, vrednotenja razvojnih (prostorskih) politik ter razmišljanja o razmerjih med geografijo in planiranjem. Izpostaviti je treba razprave o geografskih pogledih na planerski postopek, predvsem tistega dela, ki se nanaša na analizo (pred planom). Prispevki s tega strokovnega področja so postala klasična študijska literatura za vse študente geografije s specializacijo v prostorsko in regionalno planiranje. Njegovi znanstveni članki so teoretično in filozofsko poglobljeni, tudi provokativni.

Kolega Andrej Černe se je upokojil septembra leta 2016. Za svoje 40-letno prizadevanje na področju geografije, regionalnega in prostorskega planiranja ter drugih strokovnih področij je prejel več priznanj. Leta 1997 je prejel srebrno plaketo, leta 2009 pa zlato plaketo Zveze geografskih društev Slovenije. Senat Filozofske fakultete mu je decembra 2002 podelil Veliko priznanje Filozofske fakultete za dolgoletno pedagoško, znanstveno in strokovno delo ter za pomemben prispevek k razvoju in ugledu geografske stroke ter k razvoju Filozofske fakultete. S hvaležnostjo pa se oziramo predvsem na njegovo delo na področju odnosa geografija-planiranje v teoriji in praksi. Andrej Černe je bil praktično dve desetletji ključni usmerjevalec ljubljanske geografske šole na področju geografskih osnov regionalnega in prostorskega planiranja ter je pomembno vplival na strokovno izoblikovanost številnih diplomantov geografije, ki so danes aktivni na planerskem področju. Skupaj s sodelavci iz drugih fakultet je sooblikoval sistem izobraževanja na Univerzi v Ljubljani za potrebe prostorskega planiranja, katerega pomemben del je tudi Filozofska fakulteta (Oddelek za geografijo) kot matična fakulteta za regionalno planiranje. Prizadeval si je za formalno ureditev statusa geografov-planerjev, ki so tudi po njegovi zaslugi lahko pridobili licenco P.

Slavljenca pa ne poznamo samo po njegovi široki humanistični in družboslovni razgledanosti – v njegovi knjižnici so številna dela s področja filozofije, teorije družbene geografije, urbanizma in arhitekture – ampak tudi kot esteta, ki mu veliko pomeni skladnost elementov v prostoru. Veselimo se prihodnjih skupnih druženj, ki nas bogatijo ter vedno dodajo ščepec novih vidikov v naša razmišljanja in strokovna prizadevanja.

Simon Kušar

Zaslužni prof. dr. Dušan Plut, sedemdesetletnik

V življenju je pomembno puščati odtise. To je bil eden prvih naukov, ki sem se ga naučila od Dušana Pluta, cenjenega profesorja, mentorja in predvsem človeka. Desetletja pozneje se zdi nemogoče na kratko ubesediti vse odtise, ki jih je on sam pustil v znanosti, geografiji, okoljevarstvu in slovenski državi.

V življenju in delu dr. Dušana Pluta izrazito izstopajo tri vzporednice, ki zajemajo pedagoško in raziskovalno delovanje na ljubljanski univerzi, udejstvovanje v javnem življenju ter zasebno življenje, tesno povezano z belokranjskimi koreninami in športno navdušenostjo. Mladost je preživel v Beli krajini, kjer je na črnomaljski gimnaziji maturiral in se nato odpravil na študij v Ljubljano. Na ljubljanski Filozofski fakulteti je študiral geografijo in zgodovino ter leta 1973 diplomiral z nalogo *Dolina zgoranje Krke*. Po diplomi se je zaposlil na Oddelku za geografijo Filozofske fakultete in ostal zvest *almi mater* vse do dandanes, čeprav se je leta 2015 upokojil in prejel tudi naziv zaslužnega profesorja Univerze v Ljubljani. Bela krajina pa se ni odrazila le v temi doktorskega raziskovanja (disertacija *Vode v Beli krajini in njihova uporaba: hidrogeografska raziskava Bele krajine*, 1984), temveč je dobila pomembno mesto tudi v mnogih poznejših delih.

Znanstvenoraziskovalni opus dr. Dušana Pluta je izjemno obsežen in se dotika predvsem področij varstva in degradacije okolja, trajnostnega oziroma sonaravnega razvoja, regionalnega razvoja in vodnih virov. Do upokojitve je na matičnem oddelku dolga leta vodil Katedro za varstvo geografskega okolja in programsko skupino *Trajnostni regionalni razvoj Slovenije*. Kot eden najvidnejših raziskovalcev je sodeloval pri mnogih geografskih in interdisciplinarnih projektih, iz njegovega raziskovalnega dela pa je izšla nepregledna množica znanstvenih in strokovnih člankov ter sestavkov za raznovrstne publikacije, objavljene doma in v tujini. Omeniti je treba vsaj 60 znanstvenih člankov in vrsto samostojnih znanstvenih monografij, ki jih je spisal v zadnjih treh desetletjih in kažejo na raznovrstnost njegovih raziskovalnih zanimanj: *Sonaravni razvoj Slovenije – priložnosti in pasti* (2014), *Ekosocializem ali barbarstvo: demokratični ekološki socializem in trajnostni sonaravni razvoj* (2014), *Ljubljana in izzivi sonaravnega razvoja* (2007), *Mesta in sonaravni razvoj: geografske razsežnosti in dileme urbanega sonaravnega razvoja* (2006), *Geografske metode proučevanja degradacije okolja* (2004), *Zeleni planet? Prebivalstvo, energija in okolje v 21. stoletju* (2004), *Slovenija na križpotju: Slovenija na okoljskorazvojnem in povezovalnem križpotju Evrope* (1997), *Brez izhoda? Svetovni okoljski procesi* (1995), *Entropijska zanka* (1991), *Belokranjske vode* (1988), *Slovenija – zelena dežela ali pustinja?* (1987). Poleg tega je v soavtorstvu spisal tudi znanstveni monografiji *Regionalni viri Slovenije*, *Vodni viri Bele krajine* (2014; soavtorja Tajan Trobec in Barbara Lampič) in *Okoljevarstveni vidiki prostorskega razvoja Slovenije* (2002; soavtorice Metka Špes, Valentina Brečko Grubar in Jelka Hudoklin) ter prispeval k nastanku metodološkega dela *Študija ranljivosti okolja* (2002; v soavtorstvu z Metko Špes, Dejanom Cigaletom, Barbaro Lampič, Karlom Natkom in Alešem Smrekarjem). Za znanstvene dosežke je leta 2017 prejel tudi Melikovo priznanje, najvišje stanovsko priznanje Zveze geografov Slovenije. Zaradi jasnosti in odločnosti njegove misli je bil vedno dobrodošel gost znanstvenih in strokovnih konferenc, okroglih miz, intervjujev in

drugih dogodkov, s katerimi ni le utrjeval mesto in prepoznavnost geografije v znanosti, temveč je skrbel tudi za prenos znanstvenih spoznanj v širšo javnost.

Sodelavci in sodelavke ga poznamo predvsem kot izjemno plodnega pisca, ki je ob rednem delu in zadolžitvah občasno kar hkrati pisal celo več člankov, monografij ali učbenikov. Študenti in študentke so bili vedno veseli temeljne študijske literature v obliki učbenikov, ki jih je spisal praktično za vse predmete na Oddelku za geografijo, pri katerih je izvajal predavanja in seminarje. Njegov prvi univerzitetni učbenik je tako bil *Varstvo geografskega okolja* (1998), ki sta mu sledili *Geografija vodnih virov* (2000) in *Geografija sonaravnega razvoja* (2010), nato pa je skupaj z Darkom Ogrinom spisal še učbenik *Aplikativna fizična geografija Slovenije* (2009) in pred upokojitvijo še učbenik za istoimenski drugostopenjski predmet *Geografija okoljskih virov* (2011). Gre za učbenike, ki še vedno ostajajo aktualno čtivo na prenovljenih bolonjskih študijskih programih prve in druge stopnje. Zaradi širine misli in pripravljenosti na vedno nove izzive je bil tudi med najbolj zaželenimi mentorji na oddelku, kjer je do uspešnega zaključka vodil 12 doktorskih, 13 magistrskih in več kot 200 dodiplomskih študentov in študentk, pri mnogih nalogah pa je bil vključen tudi kot somentor. Kot strokovnjaka za področje okolja in geografije so ga pogosto vabili k sodelovanju pri osnovnošolskih in srednješolskih dejavnostih. Iz teh sodelovanj so izšla tudi soavtorstva pri osnovnošolskih učbenikih za državljansko vzgojo in etiko ter okoljsko vzgojo kot tudi pri učbeniku za geografijo v srednjem izobraževanju.

V univerzitetnem prostoru ni deloval le na Oddelku za geografijo ljubljanske Filozofske fakultete, temveč je izvajal tudi vabljeni predavanja na drugih univerzah, predvsem pa je do leta 2016 predaval *Urbano ekologijo* na novem bolonjskem študijskem programu Urbanizma na ljubljanski Fakulteti za arhitekturo. Kot eden izmed pobudnikov ustanovitve interdisciplinarnega magistrskega in pozneje doktorskega študija Varstva okolja na Univerzi v Ljubljani je bil več let član njegovega Programskega sveta, sonosilec predmeta *Okoljski in sociološki vidiki trajnostnega razvoja* ter soizvajalec predmeta *Interdisciplinarno znanstveno raziskovalno delo*. Na domači fakulteti pa je poleg običajnih zadolžitev visokošolskega učitelja opravljal tudi marsikatero funkcijo. Tako je bil nekaj časa tudi namestnik in predstojnik oddelka, pozneje pa še predsednik Akademskega zbora Filozofske fakultete. Po izvolitvi v rednega profesorja (2002) je leta 2003 prejel Veliko priznanje Filozofske fakultete za pedagoško, znanstveno in strokovno delo, s katerim je fakulteta izpostavila njegov prispevek k razvoju in ugledu geografske stroke ter splošnemu napredku fakultete.

Izjemno pestro je bilo tudi udejstvovanje dr. Dušana Pluta v javnem življenju, kjer je največji odtis pustil kot ustanovni predsednik Zelenih Slovenije in član prvega demokratično izvoljenega Predsedstva Republike Slovenije (1990–1992) ter tudi kot državni svetnik prvega sklica v samostojni državi. Posebej izpostavljen je bil v času političnega in siceršnjega delovanja med osamosvajanjem Slovenije, za kar je leta 1996 prejel najvišje državno odlikovanje Zlati častni znak svobode Republike Slovenije. Ob akademski karieri je vse do danes ostal aktivno vključen v delovanje civilne družbe na področjih trajnostnega razvoja ter varovanja okolja in narave, bil je predsednik Gibanja za trajnostni razvoj Slovenije (2013–2014), od leta 2015 pa je tudi član Sveta za varovanje okolja pri SAZU. Pri tem pa ni nikoli izgubil vezi z domačo Belo krajino, s katero ostaja povezan tudi z delovanjem v belokranjskem društvu za okolje Proteus in v društvu Bela krajina v Ljubljani, prek katerih se še vedno vključuje tudi v usmerjanje razvoja te slovenske pokrajine.

Ves ta čas pa je Dušan Plut predvsem naš cenjeni kolega, ponosen na svojo družino in korenine, živahen sogovornik in zagnan športnik, vedno usmerjen v zmagovalno strategijo. Pripravljen na kompromis, a le na podlagi trdnih argumentov in vedno s končnim ciljem pred očmi. Luciden v analizi in izzivajoč v sintezi. Ob jubileju si njegovi geografski kolegi in kolegice želimo, da nas še dolgo spodbuja in izziva s svojimi prodornimi razmišljanji.

Katja Vintar Mally